

روحی جدید در کالبد منابع انسانی نفت

احمد مددی

سرانجام گمانه زنی ها پیرامون تغییر و تحول جدی در معاونت منابع انسانی وزارت نفت صورت عینی به خود گرفت و میر محمد صادقی معاون وزیر منصوب دکتر میر کاظمی با این حوزه خداحافظی کرد و فرد منصوب مهندس رستم قاسمی (سلحشور) برمسند یکی از بزرگ ترین منابع انسانی کشور قرار گرفت.انتصاب سلحشور به جای میرمحمد صادقی با واکنش های متفاوتی در صنعت نفت و در میان مدیران ارشد این وزارتخانه روبرو شده است تا جایی که بر اساس بررسی های میدانی

دانش نفت و واکنش های مثبت این تغییر به طرز چشمگیری برپس لرزه های منفی آن تفوق و برتری داشته است. با نگاهی گذرا به اظهارات مهندس رستم قاسمی وزیر نفت در مراسم تودیع و معارفه میر محمد صادقی و سلحشور در می بایم که این تغییر ضرورتی انکار ناپذیر بوده است چرا که با توقعات و انتظارات وزیر نفت بدون هیچ شکمی می بایست روحی جدید در کالبد این معاونت کلیدی دمیده می شد. روحی که در پس آن انگیزش نیروی انسانی و در بعد عمیق تر آن افزایش تولید نفت و گاز نهفته است. بی تردید نیروی انسانی زبده و خیره سرمایه هر سازمان و ارگان توسعه گرا به حساب می آید. در صنعت پرشتاب و سرشار از تحول

و رقابت دنیای امروز، آنچه که موجبات برتری شرکتها بر یکدیگر را تضمین کرده است، پرورش مدیرانی ریسک پذیر، دارای انگیزه پیشرفت و پرتلاش برای آینده است. شرکت های بزرگ نفتی باتلاش برای جذب، پرورش، نگهداشت و به کارگیری نیروهای دانشگر و زبده مزیت رقابتی امروز و فردای خود را تضمین خواهند کرد. یکی از برنامه های کلیدی در توسعه هرمدیریتی، بی تردید فرهنگ سازی و برنامه ریزی برای آینده است. از سوی دیگر شرکتهای بزرگ و بنگاههای عظیم اقتصادی به دلیل چالشهای پیش روی صنعت و رقابتی شدن بازار جهانی نسبت به گذشته به تعداد بیشتری از مدیران نیازمند هستند. موضوع بازنشستگی هزاران مهندس صنعت نفت و گاز، بعنوان «از دست رفتن مغزها و استعدادها» یک تهدید برای بزرگترین صنعت کشورمان به حساب می آید. از طرفی با ورود به هزاره نونین، شرکت های نفتی به منظور

با نگاهی گذرا به اظهارات مهندس رستم قاسمی وزیر نفت در مراسم تودیع و معارفه میر محمد صادقی و سلحشور در می بایم که این تغییر ضرورتی انکار ناپذیر بوده است چرا که با توقعات و انتظارات وزیر نفت بدون هیچ شکمی می بایست روحی جدید در کالبد این معاونت کلیدی دمیده می شد. روحی که در پس آن انگیزش نیروی انسانی و در بعد عمیق تر آن افزایش تولید نفت و گاز نهفته است

دست یابی به فناوری های جدید و رسیدن به حداکثر سود اقتصادی به رقابتی شدید برای جذب نیروهای انسانی با یکدیگر پرداخته اند. در گزارشهای وزارت نفت آمده است، در بخش بالادستی نفت با توجه به استانداردهای قابل قبول برای سرمایه گذاری در خشکی و دریا برای ظرفیت سازی مورد نیاز، همچنین جبران افت ۷ درصد در سال، تا سال ۱۳۹۴ به بیش از ۷۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری نیاز است و در بخش گاز تا سال ۱۳۹۴ به حدود ۷۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری در بخش بالادستی، پایین دستی (خطوط و تأسیسات انتقال و توزیع) و تأسیسات فرآورش گاز نیاز خواهد بود. این گزارش می افزاید: برای ظرفیت سازی اضافی پالایشی به میزان ۷۵ میلیون بشکه در روز (برای پالایش میعانات گازی و نفت خام بسیار سنگین) و سایر سرمایه گذاریهای مرتبط و بهینه سازی پالایشگاه ها تا سال ۱۳۹۴ نیاز به حدود ۲۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری خواهد بود و برای طرحهای بهینه سازی مصرف انرژی و سایر طرحهای لازم برای ساخت زیربنای، همچنین نوسازی تأسیسات موجود به میلیارد ها دلار سرمایه گذاری دیگر نیاز خواهد بود. به طور کلی سرمایه گذاری مورد نیاز در مجموعه صنعت نفت (تا سال ۱۳۹۴) به رقمی بیش از ۱۵۰ میلیارد دلار می رسد. در برنامه چشم انداز ۲۰ ساله کشور، سرمایه گذاری در صنعت نفت به ۴۷۰ میلیارد دلار افزایش خواهد یافت. اما این حجم سرمایه گذاری که در تاریخ صنعت نفت کشورمان بی نظیر و استثنایی می باشد، جهت افزایش بهره وری، سود آوری بیشتر و هدایت صحیح آن نیاز به مدیرانی متخصص، کارآمد و آشنا به مسائل بین المللی دارد. در واقع پرورش مدیران آینده در شرکتهای بزرگ نفتی اهمیت فراوانی دارد و گر نه بازنشسته شدن مدیران کهنه کار و قرار گرفتن افراد فاقد مهارت های مدیریتی و صلاحیتهای لازم باعث افول این شرکتهای می شود.

تعالی صنعت نفت در گرو مدیران آینده

صنعت نفت کشورمان مطابق با آمار و اطلاعاتی مندرج در سیستم جامع نیروی انسانی دارای مدیرانی با میانگین سنی ۵۱ سال می باشد که در این میان شرکتهای مستقل وابسته به وزارت نفت با میانگین سن تقریباً ۴۹ سال جوانترین و ستاد وزارت نفت با میانگین سنی ۵۲ سال مسن ترین مدیران صنعت نفت را دارا می باشند. با توجه به میانگین سنی بالا، تعداد زیاد مدیران در شرف بازنشستگی و نیاز پروژه های مانند عملیوه که برای طرحهای قابل بهره برداری خود مستلزم تکمیل کادر مدیریتی قوی می باشند، پرورش مدیران آینده ضرورتی انکار ناپذیر می باشد. در این میان مدیران امروز بویژه در سطح ارشد، به منظور کشف استعدادها

و پرورش و تربیت مدیران فردا نقشی اساسی برعهده دارند. در واقع نقش مهم مدیران فعلی در ایجاد فرهنگ جانشین پروری و شایسته سالاری و استعدادیابی در صنعت نفت به هیچ وجه قابل انکار و اغماض نیست. از طرفی تجهیز وزارت نفت و شرکتهای وابسته به مراکز ارزیابی، بانک اطلاعاتی مدیران و تشکیل مرکز آموزش مدیریت صنعت نفت در ارتقای سطح دانش، مهارت و قابلیت های مدیران فعلی موثر بوده و زمینه را برای سرمایه گذاری در پرورش مدیرانی که باید صنعت نفت را در سالهای آینده رهبری و مدیریت کنند، فراهم می سازد. شکمی نیست که صنعت نفت کشورمان با داشتن ظرفیتهای بالایی نفت، گاز و پتروشیمی، راه بلند توسعه خود را تعامل و همکاری با شرکتهای بزرگ این صنعت می داند، بنابراین مدیرانی که در افقهای آتی این صنعت پرورش می یابند، باید علاوه بر رویارویی با چالشهای داخلی این صنعت، با مسائل بین المللی نیز آشنا باشند تا بتوانند در یک فضای به شدت رقابتی در بازار بین المللی کفه سنگینتر ترازو را به سمت کشورمان متمایل کنند. آنچه که مبرهن است، معاونت جدید منابع انسانی وزیر نفت در آغاز دوره مدیریت خویش با چالش های بسیاری دست به گریبان خواهد بود، چالش هایی که شاید معاونت سابق نیز در جهت رفع آنها قدم های برداشته اما نتوانسته است بر آنها فایق آید؛ چالش هایی چون؛ عدم شایسته سالاری و شایسته پروری، فقدان معاونت و انگیزه لازم مدیران ارشد، فقدان امکانات آموزش لازم پس از گزینش افراد، عدم ثبات در ساختار و فرآیندهای شرکت نفت، فقدان انگیزش های مادی و معنوی لازم برای افراد گزینش شده، عدم گردش شغلی مناسب و ... به هر حال، دکتر کریم سلحشور ماموریتی سخت اما ممکن پیش روی خویش دارد؛ ماموریتی از جنس منابع انسانی و چالش های جدی و سختی که در این سالها نیروی انسانی صنعت نفت با آن مواجه بوده است. اما نکته ای که بسیار مهم و ضروری است اینکه قطعاً رضایت شغلی نیروی انسانی متخصص، متعهد و مجرب بر روند تولید نفت و گاز کشور تاثیری مستقیم و بلاواسطه می گذارد، نکته ای که به نظر می رسد در چند سال اخیر بدان بی توجهی خاصی شده است.

شرکت های بزرگ نفتی، باتلاش برای جذب، پرورش، نگهداشت و به کار گیری نیروهای دانشگر و زبده مزیت رقابتی امروز و فردای خود را تضمین خواهند کرد. یکی از برنامه های کلیدی در توسعه هرمدیریتی، بی تردید فرهنگ سازی و برنامه ریزی برای آینده است

برقیبیر اژترین فشریه تخصصی صنعت نفت ایران

در مراسم معارفه معاون منابع انسانی و مدیریت وزارت نفت تاکید شد:

برنامه ریزی جدید برای حضور نیروی انسانی کار آمد در خط مقدم صنعت نفت

وزیر نفت، منابع انسانی را از ارکان بسیار تعیین کننده در رسیدن به اهداف دانست و گفت: ضروری است با برنامه ریزی جدید زمینه استفاده از نیروی انسانی کارآمد را در خط مقدم صنعت نفت فراهم کرد.

با حکم وزیر نفت؛ سرپرست معاونت توسعه منابع انسانی و مدیریت منصوب شد
وزیر نفت در حکمی، دکتر کریم سلحشور را به سمت سرپرست معاونت توسعه منابع انسانی و مدیریت منصوب کرد.

دکتر سلحشور رستم قاسمی خطاب به دکتر سلحشور آمده است: با عنایت به تعهد، شایستگی و تجارب ارزشمند جنابعالی، به موجب این حکم به عنوان «سرپرست معاونت توسعه منابع انسانی و مدیریت» منصوب می شوید. انتظار دارد در چارچوب وظایف محوله به آن معاونت، اهتمام ویژه در ساماندهی، مدیریت و نظارت بر توانمندسازی نیروی انسانی مورد نیاز در تمام حوزه های تخصصی صنعت نفت را معمول نمایید. وزیر نفت همچنین در حکمی جداگانه، با قدردانی از تلاش های دکتر سید علیرضا میرمحمد صادقی در مدت تصدی مسئولیت معاونت توسعه منابع انسانی و مدیریت، وی را به سمت «مشاور وزیر» منصوب کرد.

کاملاً فنی و صنعتی است و سلامت نیروی انسانی و مدیران و کارکنان آن از اولویت های بالای این صنعت است. مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران نیز در جریان این مراسم تصریح کرد: جذب نیروی انسانی در صنعت نفت باید به سمت جذب نیروهای دانش بنیان هدایت شود و

وزارت نفت ویژگی های متفاوتی نسبت به سازمان های دیگر دارد که باید متناسب با این تفاوت نیروی انسانی با مهارت ها و ویژگی های مورد نظر در این سازمان جذب شود و ساختار وزارت نفت یک ساختار خود اتکاست. وی شرط موفقیت و کارآمدی سازمان را به کارگیری نیروی انسانی کارآمد اعلام کرد و افزود: در صورت توجه نکردن به این مهم، با هر نوع فناوری و هر قدر سرمایه در شرکت نمی توان کارآمدی و پویایی در کار ایجاد کرد. وزیر نفت از تلاش های دکتر میرمحمد صادقی در دوران تصدی معاونت منابع انسانی وزارت نفت تشکر کرد و افزود: ایشان در این مدت کارهای بسیار خوبی انجام داده و ارتباط موثری با منابع انسانی ریاست جمهوری و دولت داشته اند ضمن آنکه دستورالعمل ها و قوانین این بخش را به خوبی اجرا کردند. وزیر نفت گفت: همه مسئولان در وزارت نفت باید توجه کنند که کار و تلاش در این وزارتخانه باید به دور از هر گونه سیاسی کاری انجام شود و وزارت نفت یک وزارتخانه

برای کاربردی کردن دانش به علم و عمل در این صنعت توجه ویژه شود. مهندس احمد قلعه بانی تاکید کرد: ضروری است بخش سیاست گذاری از اجرا در معاونت منابع انسانی مجزا باشد و این بخش سیاست گذاری های لازم را انجام دهد و اجرای این سیاست ها را بر عهده شرکت ها گذارد. حمدالله محمدنژاد، معاون وزیر نفت در امور فناوری و ساخت داخل نیز در این نشست یکی از نیازمندی های مهم نیروی انسانی در صنعت نفت را آموزش اعلام و تصریح کرد: نقش نیروی انسانی در صنعت مانند نقش خون در بدن است و برای رسیدن به چشم انداز و اهداف برنامه ۲۰ ساله باید به نیروی انسانی در سازمان توجه ویژه ای شود. دکتر سلحشور، معاون جدید منابع انسانی وزیر نفت تصریح کرد: امیدوارم در سمت و جایگاه جدید از همکاری همه مدیران و همکاران صنعت نفت بهره مند شوم و همه تلاش خود را برای فعالیت در این معاونت انجام خواهیم داد.

یادداشت

خصایل نیکو، ویژگی مردان خدا

احمد مددی

آن چه بیش از پیش از بدو قبول مهندس رستم قاسمی در مسند وزارت نفت جمهوری اسلامی به چشم می آید؛ حضور پررنگ وی و هیات همراه در مناطق عملیاتی جنوب، خلیج فارس و پارس جنوبی است چه اینکه در مدت حضور ۵ ماهه وی در راس پولسازترین وزارتخانه دولت، شاهد حضور چندین باره وی از این مناطق بوده ایم و نکته جالب توجه آنکه شخص رستم قاسمی با رصد مشکلات و مسایلی موجود، دستورات مقتضی را در محل مناطق عملیاتی صادر و برای رفع مشکلات، مهلت تعیین می کند. اما فارغ از مسایلی فنی و نگاه خاص وزیر نفت به مساله افزایش تولید نفت و گاز و پیشرفت و توسعه صنعت نفت در همه ابعاد، نگاه ویژه معنوی وزیر نفت در انجام سفرهای کاری است، نگاهی که به هیچ وجه در طول دوره هیچ وزیر نفتی دیده نشده است. به بیانی دیگر، دیدار با خانواده معظم شهدا و ایثارگران دفاع مقدس، حضور بر مزار شهدای جنگ تحمیلی و ادای احترام به مقام شامخ شهدا جزء لاینفک برنامه های کاری مهندس رستم قاسمی است. مشاهدات عینی خبرنگار دانش نفت حکایت از فضایی بسیار معنوی بر سفرهای ایشان است، معنویتی که گاه اشک ها را از چشم ها جاری می کند و بغض ها را در گلو می فشارد. به هر تقدیر نگاه چند وجهی وزیر نفت و تلفیق کار و تلاش در صنعت نفت با جهاد اقتصادی و نگاه معنوی ایشان به مساله جهاد و شهادت در برهه حاضر معنویتی خاص به مردان نفتی کشور هبه کرده است. معنویتی که در پس آن قطعاً روزهای درخشان صنعت نفت را شاهد خواهیم بود. به هر تقدیر این خصایل نیکو هنر و ویژگی مردان خداست ویژگی که به باور نگارنده در رستم قاسمی خلاصه شده است.

اخبار نفت

وزیر انرژی ترکیه:

اختلاف نظر بر سر بهای گاز با ایران را به داوری بین المللی می کشانیم!

وزیر انرژی ترکیه گفت که اگر ایران با کاهش بهای گاز طبیعی موافقت نکند، موضوع را به داوری بین المللی می کشاند. خبرگزاری آناتولی به نقل از تارانلیدیز، وزیر انرژی ترکیه گزارش داد که آنکارا از ایران خواسته است بهای گاز طبیعی که به ترکیه می فرودشد را کاهش دهد اما هنوز جوابی دریافت نکرده است. او افزود: به نظر می رسد مجبوریم نزد داوری برویم. ترکیه از سال ۲۰۰۱ تاکنون تحت قراردادی ۲۵ ساله که در سال ۱۹۹۶ امضا شد به واردات گاز از ایران می پردازد.

بازداشت دو مدیر سابق پتروشیمی

دو تن از مدیران سابق شرکت پتروشیمی اروند با صدور قرار مجرمیت، بازداشت و روانه زندان شدند.

دو تن از مدیران عامل سابق شرکت پتروشیمی اروند از سوی مراجع قضایی، بازداشت و روانه زندان شده اند. گفته می شود که علت اصلی تخلف این دو مدیر، اهمال و تضییع حقوق بیت المال در یکی از قراردادهای احداث خط انتقال خوراک این مجتمع می باشد که تا بیش از ۲ برابر، افزایش هزینه داشته است. مجتمع پتروشیمی اروند بزرگترین زنجیره پی وی سی جهان است و از ظرفیت تولید سالانه ۲ میلیون و ۸۳۴ تن انواع محصولات پتروشیمیایی برخوردار است. برای ساخت و راه اندازی مجتمع پتروشیمی اروند در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی (ماهشهر) معادل یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار سرمایه گذاری شده است.

تولید نفت عربستان به بالاترین رقم در ۳۰ سال اخیر رسید

موسسه تحقیقات انرژی جودی اعلام کرد: میزان تولید و صادرات نفت عربستان طی ماه نوامبر ۲۰۱۱ به بالاترین حد خود در سی سال اخیر رسیده است.

به گزارش پایگاه اینترنتی بلومبرگ موسسه جودی اعلام کرد: میزان تولید و صادرات نفت عربستان طی ماه نوامبر ۲۰۱۱ به بالاترین حد خود در سی سال اخیر رسیده است. بر اساس این گزارش میزان تولید نفت عربستان در این مدت به بیش از ۱۰/۴۷ میلیون بشکه در روز رسیده است. این رقم در ماه اکتبر به کمتر از ۹/۳۶ میلیون بشکه در روز رسیده بود. بر این اساس میزان صادرات نفت عربستان نیز در این مدت با ۷/۲۱ هزار بشکه افزایش معادل ۱۰ درصد رشد به بیش از ۷/۸ میلیون بشکه در روز رسیده است. علی النعیمی وزیر نفت عربستان در نشست قبلی اوپک از سیاستهای این کشور در قبال افزایش تولید نفت دفاع کرد و گفت افزایش تولید عربستان تنها با هدف برقراری تعادل بین عرضه و تقاضا بوده است. اداره اطلاعات انرژی آمریکا تولید نفت عربستان در ماه نوامبر را ۹/۴ میلیون بشکه در روز اعلام کرده است.

ایران شرایط جدید چین برای صادرات نفت را نپذیرفته است
یک روزنامه آمریکایی در مورد علت کاهش واردات نفت چین از ایران در ماه ژانویه نوشت: شرایط پیشنهادی چین باعث زیان ۵ ستی ایران در هر بشکه می شد که ایران آن را نپذیرفته است.

به گزارش روزنامه واشنگتن پست در مقاله ای به بررسی اعمال تحریمهای نفتی غرب بر ضد ایران پرداخت و نوشت: مقامهای آمریکایی رایزنی های خود را با مشتریان بزرگ نفت ایران و تولید کنندگان نفت خلیج فارس در خصوص اعمال تحریمهای نفتی بر ضد ایران افزایش داده اند. بر اساس این گزارش، چین میزان واردات نفت خود از ایران طی ماه ژانویه را به نصف کاهش داده است در حالی که چین در سال ۲۰۱۱ میلادی به طور متوسط روزانه ۵۵۰ هزار بشکه نفت از ایران وارد کرده است. این رقم در ماه ژانویه ۲۰۱۲ به کمتر از ۲۸۵ هزار بشکه رسیده است. به اعتقاد کارشناسان انرژی مهمترین علت کاهش واردات نفت چین از ایران اختلاف بر سر نحوه پرداخت پول نفت وارداتی بوده است.